

Unitat al voltant del president

JORDI FONT / Licenciat en geografia i història

AVUI, 29 de novembre del 2009

L'actual Estatut de Catalunya neix d'una interpretació oberta de la Constitució, la que sempre hem propugnat els federalistes, els defensors d'una Espanya que no es basés en el regateig circumstancial i opac, que es reconegués plurinacional amb totes les conseqüències, com correspon a una realitat integrada per "nacionalitats i regions". El pacte constituent del 1978 va consistir, entre altres coses, a deixar oberta aquesta perspectiva. Altrament, Catalunya no l'hauria subscript.

PER AIXÒ, UNA SENTÈNCIA NEGATIVA del Tribunal Constitucional no comportaria tan sols la liquidació de l'Estatut pactat, aprovat i referendat l'any 2006. Comportaria també la cristallització a la baixa de la Constitució, amb el tancament definitiu de tot horitzó federal i plurinacional, en la línia propugnada pels hereus del franquisme a la taula del pacte constituent l'any 1978.

PERÒ AIXÒ TAMPOC NO SERIA tot ni tan sols seria el més greu. Una sentència negativa sobre l'Estatut, en els termes que es rumoregen, seria un atemptat no tan sols a les possibilitats de futur, sinó al camí fet de 1978 ençà. És a dir, desautoritzaria les interpretacions constitucionals en què s'ha basat l'obra de govern de Catalunya durant trenta anys. Més concretament, invalidaria el model lingüístic i de convivència que Catalunya es va donar.

SI "EL DEURE DE CONÈIXER" el castellà com a llengua oficial de l'Estat no fos un deure que es desprengués també de l'oficialitat del català a Catalunya, s'estaria liquidant la simetria jurídica entre ambdues llengües i s'estaria invalidant l'"escola comuna", que garanteix la no separació dels infants per raó de llengua i on tothom té "el deure" d'aprendre tant el català com el castellà. S'estaria legalitzant l'escola només en castellà, desiderata del lerrouisme de sempre, dels partidaris de la diferenciació lingüística i del conflicte identitari. S'estaria afirmant que hem sigut víctimes incautes d'una gran estafa.

SI AIXÒ ES CONFIRMÉS, resultaria que l'Estat espanyol tindria un gravíssim problema de legitimitat, el mateix que tenia abans d'enllestir-se la Constitució, però agreujat per un enorme engany. El president Montilla no ha pogut ser més clar: "Vull recordar a aquells que tenen l'alta responsabilitat de vetllar per la constitucionalitat de les nostres lleis que la interpretació de la Constitució no ha de malmetre en cap cas el seu caràcter obert i inclusiu. Allò que ahir va ser escrit, acordat i votat per unir no pot servir avui per dividir. Aquest és el veritable esperit constitucional. Espero que ningú no malmeti de forma temerària i imprudent aquest esperit." Pocs dies després, l'excel·lent editorial conjunt de dotze diaris *-La dignitat de Catalunya-* s'avançava a la resposta unitària que Catalunya haurà de donar, en el moment adient, previsiblement l'endemà de la sentència.

HA DE SER UNA RESPOSTA a partir de l'Estatut aprovat, del nou pacte assolit l'any 2006 entre Catalunya i Espanya i de l'esperit obert i inclusiu del pacte constituent de 1978. Sense corredisses oportunistes que tractin de legitimar precipitadament horitzons maximalistes; o, molt més greu, que tractin d'encapçalar una plataforma alternativa, donant per

mort l'Estatut i justificant-t'ho en una suposada més gran ambició (concert econòmic...) doblement inviable. Artur Mas hauria d'evitar aquesta deriva, que vindria a repetir la tàctica unilateral en el pacte estatutari i que ara ens podria afeblir greument.

HA DE SER TAMBÉ UNA RESPOSTA susceptible d'aplegar tot Catalunya, tots els estaments que ho vulguin, totes les significacions que la caracteritzen, passades, presents i futures, cosa que només és possible a través de la seva màxima representació institucional: la Presidència de la Generalitat. No som en temps de la Solidaritat Catalana ni de l'Assemblea de Catalunya. Ara tenim Generalitat i no pas a l'exili. Caldrà, sens dubte, la mobilització social. Caldrà també el reconeixement de protagonismes compartits. Però, com correspon a la gravetat del moment, caldrà que s'articuli una sola resposta i que es faci al voltant del president de la Generalitat, el successor de Macià i de Companys, d'Irla i de Tarradellas, de Pujol i de Maragall.